

Handluse laara.
E. N. 803.

25

Armastusse sanna
liajomisse wasto

mis

ihho ia hinge rikkub.

46

RA 56.

Teist forda trükkitud.

Talliinas,
trükkitud Lindworsi Kirjadega.

[1838].

Von dem Ehstländischen Evangelisch-Lutherischen Provincial-Consistorio wird hierdurch attestirt, daß in vorliegender Schrift nichts gegen die heilige Schrift und gegen die Grundsätze der Augsburgischen-Confession enthalten ist.
Reval, Dom, den 27. Junius 1838.

Im Namen des Ehstländischen Evangelisch-Lutherischen Provincial-Consistorii,

Theodor Friedrich Glanström,
Assessor Consist.

Nr. 312.

(L. S.)

Christian Heinrich Hirschelmann,
Consist. Secr.

Der Druck ist gestattet.

Dorpat, den 20. October 1838.

M. von Engelhardt, Censor.

(L. S.)

2/26305

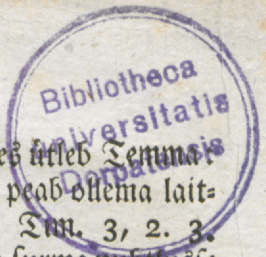
44068979

Innimesel on tarwis jua otsego sija, ei woiks ta muido ellada, ja nenda on ta Jummalast jo lodud. Wet on temmal jomisfeks ja „wiin on lodud innimeste rdmuks,“ Sir. 31, 32. wiin, mis „wina:marja werri.“ Sir. 39, 32. Agga kui sa lähhad lauale istma, siis pea sDMAaega ja rdmo Jummalala kartusfes, ja ärra jo ennast täis wina. Sest kes wahwad mehhed kangel jomaega joma, nemmad agga saatwad omma himmule rdmo, agga tewad Jummalala kässo ning Lemma pühha seadmisse wasto, mis käsfinust kiitwad, et innimenne feks woiks kdbolisisfeks sada, mis tarwis ta Jummalast lodud, ja ses ilka täiemaks miina. Agga jodik on dal omma teggemisse fees, dalam kui weiks, mis omma kdhho täis joob, agga siis kaewust ärralähhab. Ei mitte nenda jodik, muud kui jaab agga kdrtsi, ehk omma wina puddeli kallale, et sago kül ehk meletumaks ja keige kurjale walmis. Sepärrast tulles digusfega kül ütelda, et, kes jomissest rdmo ennesele-otsib, ja lakkumisse peäle mdtleb, se on kurrati tiggeda sundmisse al; ja kes teist sunnib joma ennam, kui hea ja tarwis, se on innimesse tapja. Sest kes ennast joob täis wina, se tappab omma hinge.

Sesinnane hirmus wiis on enne weeuppustusse wägga kangeste prukitud; sest pühhas kirjast loeme: „Nemmad soid ja joid, wötsid naest ja läksid mehhele sest päwast sadik, kui

Noa laewa läks;” selle peäle nemmad agga mdtlesid, — „ja nemmad ei pannud sedda tähhele, kurni weeupputus tulli, ja wdttis neid keik ärra.“ Matt. 24, 38. 39. Ja tannapääw on luggu, Jummal parrago, nisammosuggune, ja iggas paikas on kuulda, et ütlewad: „Tulge, ma wdttan wina, ja lakkugem ennast täis langet jomaaega.“ Jes. 56, 12. ja antakse iggamehhele ka sedda lubba; — ei holita sest sureste.

Agga ei olle nisuggune ello muud kui ello, kust loeme, et sedda pagganatte tahtmisse järrele aetakse, ja on dige patto peßsa, kust keiksuggune kurjus wälja tulleb, ja tulletab Salomoni sannad kül mele, kui ta ütles: „Kellel on oi oi? Kennel woi woi? Kellel paljo rido? Kel kaebdus? Kel hawad ilmaasjata? Kellel sinnised silmad? Neil on, kes aega witawad wina jures, kes tullewad pohjani ärrajoma seggatud wina.“ Öpp. Sann. 23, 29. 30. Ja sepärrast kelab Jummal sedda omma sanna sees kangeste ärra, üteldes: „Urge joge ennast täis wina, kust üks dnmeto ello tulleb,“ Ewes. 5, 18. ja kelab sedda wannas seadusfes ka preestridele, Aaroni wasto üteldes: „Sa ei pea mitte wina egga langet jomaaega joma, ei sinna egga so poiad sinnoga, kui teie koggodusse telgi sisse lähhäte, et teie ärra ei surre; se olgo üks iggawenne seadminne teie tullewa põlwe-rahwale;“

3 Mos. 10, 9. ja ues seadusfes ütles Lemmas „Üks koggodusse üllewataja peab ollema laitmatta, ei mitte jodik,“ 1 Tim. 3, 2. 3. Arwati ka wannal aial jodiko surma nuhtmisse wäärt, ja käst olli, et lakkujat piddi liinna wanpematte jure wima, ja et keik ta liinna mehhed piddid tedda kirowidega wiskama, et ta piddi surrema.“ 5 Mos. 21, 20.

Wata, ni wägga hirmus asfi on wiin ja kange jomaaeg, mis sa ennese sisse aiad, sure Jummal melest. Agga loe nüüd ka, mis ta sulle sadab. Sest kirri ütles: „Wiin teeb pilkama, kange jomaaeg teeb mõllemä.“ Öpp. Sann. 20, 1. „Wiin ja wärske wiin wdttab meelt ärra.“ Osea 4, 11. „Ta lähháb ofsekohhe sisse; wimaks hammustab temma kui maddo, ja nõalab kui pafiliski maddo. So silmad waatwad siis wodra naeste järrele, ja so su rägib siis pdratsed asjad. Ja sinna olled kui se, kes kest merre peäl maggab, ja kes pelepu ladwas maggab, ja ütled: Nemmad on mind lõnud, agga mul ei olnud haiget; nemmad on mind peksnud, agga minna ei tunnud sedda; millal ärkan ma ülles? Ma tahhaksin sedda weel ennam otsida.“ Öpp. Sann. 23, 31-35. „Wiin ekstitab moistlikkud ärra, Sir. 19, 2. ja sadab näggema, mis ei sünni räkida.“ „Hädä, — ütles prohwet — sellele, kes jodab omma liggimest, kes sa kätte pakkud omma lehkri, ja peälegi joobnuks teed,

et sa woiksid nende allastust nähha sada," Habak. 2, 15. — „Se on hingele kibbe, kui wina rohkeste juakse, se kihutab riule ja õnnetussele. Joobnud meel teeb ühhe moistmatta wiikka kurjemaks pahhandusseks, wähhendab rammo ja sadab temmale hawo.“ Sir. 31, 34. 35. Wiin teeb kehwaiks; „õdmees, kes jodik, ei sa rikkaks.“ Sir. 19, 1; ta rikkub terwist ja sadab enneaegse surma. „Wiin kelab sind moistkikk ja walwisa ollemast palwedele,“ 1 Peetr. 4, 7; — kelab sind ka Kristusse päwa ootmast ja hoidmast, et sesamma päaw wahhest äkkitselt so peäle ei tulle. Luf. 21, 34. Wiin süttib Jõsanda wiikka põllema so peäle. Sest, „hädä neile — ütles kirri — kes wägga warra üllestouwad ja aiawad kanget jomaiega takka, kes witawad aega pimmeda õni, nenda et wiin neid pallawaks teeb. — Hädä neile, kes wäggewad mehhed on wina joma, ja wahwad mehhed kanget jomaega hästi seggama, — sepärast on Jehowa wiikka süttind põllema omma rahwa wasto, ja Ta on omma kät wäljasirutanud temma peäle ja tedda mahhaldnud, nenda et mäed wärrisewad ja nende kehhad on otsego sit kes ulitsatte peäl, Jes. 5, 11. 22. 25. Ei pea jodikud ka Jummalä riki mitte pärreima, 1 Kor. 6, 10 — egga pea Jummalä rahwale nendega teggemist ollema, egga nendega sõma,“ 1 Kor. 5, 11. Olge, mo armad, kes teie need sannad

loete, siis kasfinad iggäs asjas, agga keigeen-namiste jomisse sees. Keik olgo tarwidusseks, mis meie pruikime ja Jummalat tännades; mis ülle selle, se olgo meile pattuks. Se rikkub ihho ja hinge, ja teeb sind õnnetumaks ja wae-seks. „Arra jo mitte ennam wet, waid wõtta piisut wina omma sissekonna pärrest, ja omma saggeda pöödemisse pärrest, ütles Paulus kül Timoteussele, 1 Tim. 5, 23. ja ütles se sanna sest winast, mis on wina-marjust tehtud; agga ei tulle sedda paigast mitte ütelda sest põllewast winast, mis seford rahwa kã — sest jooõwast tullest, mis nüüd ennese sisse wallawad. Ei woi sedda wee assemele mitte pruikida, egga te temma sissekonnale mitte head, ja kui sa tedda arwaste, ja piisut agga ei pruiki; ta siis teeb sind ennam weel jannutuma ta järrele ja teeb sind furno-kehhaiks. Olgo meie hingedel paljoenneminne Tawetiga janno Jummalä järrele, ellawa Jummalä jär-rele,“ Saul. 42, 3 — ja „sagem täis Waimo,“ Ewes. 5, 18 — et meil wahhest ei sa iggä weste janno ollema, waid same Kristussega, Temma rikis, sedda uut joma iggawesses ilma-lõpmatta rõmus. Matt. 26, 29.

On needfannatsed sannad armsad teie melest, ja teie tete nende järrele; — ehk nemmad kül on lühhikesed; nemmad siiski saatwad teie sedda keigesuremad head ja õnne. Ei tahha joma-mehhel paljo teggemist olla Jummalä

fannaga, egga sa Jummalala Waim, se kallis
trööstia, juhataja, walgustaja, rahhosaatia
ning õnsaksteggia Waim temmast jaggo. Ag-
ga kes woitleb sedda head woitlemist isseär-
nis selle kurja himmo wasto, ja woitleb pal-
ludes ja õhkades Jummalala pole, ja küssendades:
Aita, Jeesus! — oh aita, õnnisteggia! se saab
nāggema, saab katsma ja tundma, et Jeesand
on liggi, ja saab kiitma ja tännama, ja Sedda
armastama sanna sees, ja kirjast Sedda otsima,
kunni koido täht temma süddames saab tou-
ma, ja on pühha Waimo kō, kes Jeesanda au-
temma sees algab ja teeb ja lõppetab Jeesuse
Krietusse pāwani. Ja Jummalala inglid sawad
rõmustama temma pārrast, ja keikide pühhade
hinged taewas ja siin Ma peäl, ja ka minna,
teie keigealwem ka-pattune, agga kes ma sedda
armo ollen sanud, et tean, et ma armastus-
se teile rāgin — Iddn rõmus teiega siis kāt, ja
terretan teid Jeesanda Jeesuse Krietusse nim-
mel, ehk kül siin agga ommas süddames, ja
ilmanāggematta; agga seäl teises ellus, üpris
paho surema ja tāiema rõmo sees pallest pal-
lesse teid nähjes Jeesanda au järje ees.

Oh anna ja sada kül sedda, mo Jeesus!

Ja üttelgem, Temma sees, julgeste: Amen.

Esimesse trük 5000 tükki, teine trük 5000 tükki.

Bibliotheca
Hindarskitaalis
Dorpatensis